

Buining de teerling geworpen.

Met excuses dat mijn reactie op diens artikel zo uit zijn jasje is gegroeid en met dank aan de heer J. Theunissen die mij op dit spoor zette.

Perim 144, Zaandam

Echeveria coccinea en E. pubescens.

Twee "oude" soorten verenigd

J. C. VAN KEPPEL

Toen De Candolle in 1828 het geslacht Echeveria als nieuw geslacht beschreef, telde dit slechts vier soorten: *E. coccinea*, *E. gibbiflora*, *E. teretifolia* en *E. caespitosa*. Hoewel Echeveria thans meer dan 150 soorten telt, zijn er van die oorspronkelijke vier slechts twee als goed bekende soorten overgebleven. *E. caespitosa* is later naar *Dudleya* overgeplaatst en heet *Dudleya caespitosa*. *E. teretifolia* is dermate onvolledig beschreven dat tot nog toe niemand in staat is geweest haar uit de thans bekende Echeveria's te identificeren. *E. gibbiflora* en *E. coccinea* blijven als goed herkenbare en in cultuur zijnde soorten over. Daarvan is *E. coccinea* de langst bekende soort, die reeds voor 1793 vanuit Mexico naar Europa werd gezonden en in de botanische tuin van Madrid werd gekweekt en door Cavannilles in 1793 als *Cotyledon coccinea* werd beschreven. Hoewel *E. coccinea* de typeplant van het geslacht Echeveria is, wijkt ze in vorm en groeiwijze nogal af van wat men gewoonlijk als Echeveria ziet, daar meestal de lagere, dichte rozetvormende planten in cultuur worden aangetroffen.

Echeveria coccinea
Foto: v. Keppel

E.coccinea is een struikvormige plant, die zich zowel aan de basis als hoger langs de dunne stammetjes, vertakt en in de oudere delen min of meer verhout. Als normale hoogte wordt 60 cm. opgegeven, maar goed groeiende planten worden vaak wel 100 cm en meer hoog.

Zowel de stammetjes als de andere delen van de plant zijn zeer fijn en dicht grijsachtig behaard. De verhoutte delen worden bruinachtig. De 6-9 cm lange, tot 2 cm brede, omgekeerd lancetvormige, lichtgroene, soms roodgerande bladeren zijn enigszins uitgehold aan de bovenzijde en convex aan de onderzijde; de basis is versmald tot een bijna rolrond steelachtig deel. De bladeren staan gerangschikt in een los, soms langgerekt rozet aan de top van de stammetjes. De soms tot 1 m. lange bloeiwijze ontspruit zijdelings bij de onderste bladeren van de stam en vormt een enkelvoudige, alzijdige aar met gewoonlijk ca. 25, maar soms wel 50 of meer bloemen. De lagere schutbladeren zijn bladachtig, tot 3 cm lang en spoedig verwelkend, de hogere schutbladeren zijn langer dan de bloemen; de bloemsteeltjes zijn zeer kort, niet langer dan 2 mm en dragen 2-3 steunblaadjes die spoedig afvallen. Kelkbladen opstijgend tot wijd uitgespreid afstaand, lijn-lancetvormig en ongelijk van lengte. De scharlakenrode bloemkroon is scherp vijfhoekig, bijna recht, 10-12 mm lang, 7-8 mm breed en oranjegeel aan de binnenzijde. De bloeitijd begint bij voldoende warmte in de winter en kan bij goed groeiende planten maandenlang aanhouden. De top van de bloemaar wordt afgesloten met een bebladerde scheut, die weer een nieuwe vegetatieve stengel vormt. Daar de plant krachtige zijscheuten maakt aan de basis van de plant kunnen wij deze oude bloeischeuten beter verwijderen en eventueel als stek behandelen.

E. pubescens werd in 1839 door Schlechtendal beschreven naar een plant door C. Ehrenberg verzameld bij Mineral del Monte, Regla, Hidalgo, Mexico. Het enige verschil dat Schlechtendal aangeeft tussen *E.coccinea* en *E.pubescens* is dat de bladeren iets korter en breder zijn. Walther geeft aan de hand van cultuurplanten van onbekende herkomst nog enkele verschillen aan, maar erkent tevens dat hij op de oorspronkelijke groeiplaats in Hidalgo slechts planten vond die tot *E. coccinea* gerekend moesten worden. Naar mijn mening beschreef Schlechtendal als *E. pubescens* slechts een enigszins afwijkende kloon van *E. coccinea*. Onder de vele, door mij in de loop der jaren verzamelde klonen van *E. coccinea* is er één, die bladeren vormt van 12 cm lengte en 3 cm breedte! Onder de naam *E.pubescens* cv. 'Tortuosa' (syn. 'Recurvata') wordt in cultuur een abnormale vorm met vrij korte en brede, gedraaide en teruggekromde bladeren aangetroffen. Zowel de bladeren als de stam van deze cultivar zijn minder sterk behaard dan die van *E. coccinea*. Deze eigenaardige blad-ervorming wordt veroorzaakt door het gedeeltelijk ontbreken van bladgroen aan de onderzijde. Daar *E. pubescens* als synoniem van *E. coccinea* moet worden beschouwd is de juiste naam van deze vorm: ***E.coccinea* cv. 'Tortuosa'**. *E. coccinea* is gemakkelijk te kruisen met andere *Echeveria*'s en er bestaat zelfs een natuurlijke hybride, ontstaan door kruising met *E. bifida* en door Moran in Mexico ontdekt. Een bekende hybride is *E. x pulvicox*, ontstaan door kruising van *E. pulvinata* met *E. coccinea*. Deze kruising werd door mij enige jaren geleden herhaald en leverde een groot aantal intermediaire planten op, die wel stamvormend zijn maar veel korter blijven dan *E. coccinea*. De bloemen hebben de grootte van die van *E. pulvinata* en de prachtige rode bloemkleur van *E. coccinea*. De omgekeerd langwerpige tot spatelvormige bladeren zijn evenals die van de stamouders zachtbehaard. De hoofdstam is aan de basis sterk vertakt en donkerbruin behaard. Door haar lagere groeiwijze (ca. 30 cm hoog) is deze hybride een goede aanwinst voor het vetplantensortiment.

Literatuur:

- De Candolle. 1828. *Echeveria* DC.-Cotyledones americanae auct. Prodr. syst. nat. 3 : 401
Schlechtendal. 1839. *Echeveria pubescens* n. sp. Linnaea 13 : 411.
Schlechtendal. 1853. *Echeveria pubescens* Schldl. Hortus Halensis fasc. 3 : 17, 18, fig. tab. 9.
Graf. 1959. *Echeveria x pulvicox*. Exotica 2 : 990, afb. pag. 473.
Graf. 1959. *Echeveria pubescens* 'Tortuosa'. Exotica 2 : 991, afb. pag. 474.
Walther. 1972. *Echeveria* Handbook: 387-392, fig. 208, 209.

Summary

Discussed is the relationship between *Echeveria coccinea* DC. and *E. pubescens* Schldl., which after a careful study, both on plants and literature, I consider to be the same species. Several clones of *E. coccinea*, grown together in my collection, show different sizes and leaf-forms. The description of *E. pubescens* falls within the normal variation of *E. coccinea*. For that reason I reduce *E. pubescens* to the synonymy of *E. coccinea*. The correct name for the cv 'Tortuosa' is *E. coccinea* 'Tortuosa'. Shortly described is the hybrid *Echeveria* cv 'Pulvicox' (*E. pulvinata* x *E. coccinea*). Some years ago I repeated this crossing and obtained a population of many similar plants with spatulate leaves and big red flowers.

Jonkerlaan 14, Wassenaar

Aan de secretarissen der afdelingen.

Alle secretarissen(essen) van de afdelingen worden vriendelijk verzocht het algemeen secretariaat van Succulenta, Koningsweg 2 te Beekbergen, de navolgende gegevens te verstrekken:

1 Een ledenlijst 1974 van de afdeling **in triplo**, volledig met namen en adressen op apart(e) vel(len) papier aan één zijde beschreven. Donateurs en/of huisgenoot-leden moeten **niet** vermeld worden, aangezien dit aanleiding kan geven tot misverstanden.

2 Een jaarverslag 1973 van de afdeling.

3 Namen en functies van het afdelingsbestuur.

4 Opgave van de afdelingsbijdrage 1974 (naast de contributie van de vereniging).

Willen de afdelingen die het afgelopen jaar bovengenoemde gegevens niet (tijdig) aan het secretariaat van Succulenta hebben verstrekt, dit jaar wel hiertoe overgaan?

Volgens artikel 11 van het Huishoudelijk Reglement treedt ieder jaar een derde der leden van het hoofdbestuur af. In 1974 zijn volgens het opgemaakte rooster aan de beurt van aftreden:

1 Ir. A. F. H. Blaauw, voorzitter;

2 Prof. Drs. L. van Kampen, afd. Rijn- en Delfland.

3 M. Jamin, afd. Gorinchem

4 J. de Gast, 2e secretaris

5 P. Dekker, afd. Zeeland

6 J. A. van Willigen, afd. Kennemerland

7 Dr. J. P. E. Sperna Weiland, afd. Amersfoort

8 R. Slikkerveer, afd. Rotterdam

De aftredende hoofdbestuursleden worden verzocht, na overleg in hun afdeling, vóór 1 maart 1974 aan het algemeen secretariaat van Succulenta te willen mededelen of zij zich wederom voor hun functie herkiesbaar stellen.

Eveneens vóór 1 maart worden kandidaten voor de functies van voorzitter en tweede secretaris bij het secretariaat ingewacht. (De heer Blaauw stelt zich niet herkiesbaar).